

NOTAT: Vurdering af udgifter til indkomstoverførsler i budget 2023-2026
(Konjunkturvurdering)

18. august 2022

Som en del af økonomiaftalen mellem regering og KL indgår en fastsættelse af niveauet for udgifter på indkomstoverførselsområdet på landsplan med udgangspunkt i den forventede konjunkturudvikling. På baggrund af økonomiaftalen og forvaltningens egne skøn for udviklingen fastsættes budgettet for 2023-2026.

Den samlede vurdering for udviklingen i 2023 samt de kommende år er budgetlagt med udgangspunkt i KL's overførselsskøn i forhold til økonomiaftalen og tilpasset forvaltningens forventninger til udviklingen i Roskilde på de enkelte områder. Sammenlignet med basisbudgettet for 2023 medfører denne gennemgang en reduktion af det samlede budget på 50,0 mio. kr. for rammen til indkomstoverførsler i 2023. Ændringen fremgår af Tabel 1.

Tabel 1: De samlede overførselsudgifter fordelt på fagområder

Konjunkturvurdering Budgetforslag 2023 - 26	Budget 2023 vedtaget ved Budget 2022 (2023-pl)	Skøn for ændring af udgifter til ind- komstoverførsler - = merudgift	Beregnet budget 2023 i 2023-pl
Fagområder Beskæftigelses- & Socialudvalget			
Integration	29.984.620	-2.737.104	32.721.724
Forsikrede ledige	154.177.537	63.511.104	90.666.433
Førtidspension	363.274.285	-75.916.565	439.190.850
Sygedagpenge og fleksjob	203.191.202	-3.110.674	206.301.876
Budgetgaranterende ydelser	227.267.789	73.714.737	153.553.052
Beskæftigelsesindsats - Overførsel	80.237.681	-4.623.222	84.860.903
Øvrige overførselsindkomster	90.817.706	2.150.329	88.667.378
Fagområder Skole- & Børneudvalget			
Børn- og Unge	33.430.481	3.016.837	36.447.318
Fagområder Økonomiudvalget			
Øvrige områder	-130.810	0	-130.810
Overførselsudgifter i alt	1.182.253.659	-49.971.768	1.132.281.891

Roskilde Kommune kompenseres via tilskud fra staten (bloktilskud) gennem budgetgarantien for en del af udgifterne til indkomstoverførslerne, da udgifterne i et vist omfang afhænger af udviklingen i konjunkturerne. Der er efterregulering af budgetgarantien, så udmeldingerne om budgetgarantiens størrelse er ikke endelige, og beløbene vil blive justeret i forbindelse med midtvejsreguleringen i 2023 og en endelig opgørelse af tilskuddene i 2024.

Forsikrede ledige

Vurderingen på dette område er fastsat ud fra niveauet i 2022 samt en forventning om fortsat faldende aktivitet i 2023. I Roskilde skønnes de samlede udgifter til forsikrede ledige at skulle nedjusteres med 63,5 mio.kr. i 2023 i

forhold til basisbudgettet. Nedjusteringen i forhold til basisbudgettet skyldes hovedsageligt, at arbejdsløsheden i 2022 har været noget lavere end vurderet ved budgetlægningen i 2021.

Førtidspension/Seniorpension

Der er i budgetforudsætningerne indlagt en øget tilgang til førtidspension. Som følge af principafgørelser i 2019, hvor der blev udarbejdet nye retningslinjer for tilkendelse af førtidspension, tilkendes der fortsat flere borgere end tidligere til førtidspension. Det medfører i 2023 (ligesom i 2022) at flere borgere end budgetlagt overgår fra både ressourceforløb, jobafklaring, ledighedsydelse og kontanthjælp til førtidspension, hvilket i sig selv vil give en netto-merudgift, da udgifterne til førtidspension er højere end udgifterne til de øvrige ydelser. På samme måde som ved førtidspension forventes udgifterne til seniorpension også at være stigende i 2022. Samlet set opjusteres udgifterne på førtidspensionsområdet med 75,9 mio. kr. i 2023.

Sygedagpenge, Fleksjob mv.

Samlet set opjusteres udgifterne i 2023 på sygedagpengeområderne med 3,1 mio. kr. Forventningerne om en stigning af udgifterne på sygedagpengeområdet skal ses i forlængelse af forventningen om en generel lav ledighed. I perioder med lav ledighed vil udgifterne til sygedagpenge typisk være stigende. Det skyldes, at en forøgelse af antal borgere i arbejde alt andet lige også vil øge antallet af sygemeldte.

Budgetgaranterende ydelser – herunder kontanthjælp, revalidering, ressourceforløb/jobafklaring, ledighedsydelse/løntilskud.

Samlet set er udgifterne på hele området nedjusteret med 73,7 mio. kr. i forhold til basisbudgettet. Ligesom tidligere år forventes Roskildes udgifter til kontanthjælp at være faldende i forhold til basisbudgettet, ligeledes forventes udgifterne til ressourceforløb/jobafklaring at være faldende. De lavere udgifter på dette område skal dog ses i tæt sammenhæng med de stigende udgifter under førtidspensionsområdet.

Beskæftigelsesindsats – Overførsel

Som en del af finansieringen af Ret til tidlig pension blev det forudsat, at en del af udgiften findes ved ændringer i den kommunale beskæftigelsesindsats. I juni 2021 blev første delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen indgået. Delaftalen omhandlede primært ungeindsatsen og betød en væsentlig reduktion af midler til ungeindsatsen i Roskilde Kommune fra 2022 og frem. Denne reduktion blev indarbejdet i konjunkturvurderingen. Aftalen om udmøntning af det resterende beløb i Aftale om ret til tidlig pension blev først indgået af partierne bag aftalen i juni 2022 efter aftalen mellem Regeringen og KL om kommunernes økonomi blev indgået. Konsekvenserne af delaftalen indgår på den baggrund ikke i KL's skøn for 2023 og frem, og indgår derfor heller ikke i Roskildes konjunkturvurdering, eventuelle konsekvenser af delaftalen vil blive rejst i forbindelse med udarbejdelse af budget 2024.

Integrationsområdet

På integrationsområdet er budgetlægningen præget af stor usikkerhed grundet krisen i Ukraine. Der er både stor usikkerhed om forventningerne til det reelle antal flygtninge, varigheden af deres ophold i Danmark samt i hvor høj grad de ukrainske flygtninge har mulighed for at komme i arbejde. Forvaltningen har på den baggrund valgt at følge KL's vurderinger, og derfor budgetlagt på niveau med KL's skøn for Roskildes andel af de samlede integrationsudgifter på landsplan i 2023

I konjunkturvurderingen er der samlet set indregnet merudgifter i forhold til basisbudgettet på 2,7 mio. kr. på integrationsområdet.

Kommunen modtager et månedligt grundtilskud de første 3 år en flygtning eller familiesammenført er omfattet af et selvforsørgelse- og hjemrejseprogram. Et højere antal flygtninge vil derfor medføre et højere grundtilskud, og derfor er de samlede indtægter vedr. grundtilskud opjusteret som konsekvent af flere flygtninge. Kommunen har ud over udgifter til forsørgelse vedr. flygtninge også udgifter til etablering af en række indsatser omkring flygtninge, herunder etablering og drift af boliger. Disse udgifter samt opjustering af grundtilskuddene reguleres i budgettet i forbindelse med de tekniske korrektioner og indgår ikke i dette notat.

I forbindelse med Økonomiaftalen er det aftalt, at kommunerne kompenseres under ét i 2022 for afholdte nettomerudgifter på baggrund af kommunernes indmeldinger til KL i foråret. Grundet usikkerheden om krigen i Ukraine har det ikke været muligt at lave et skøn for hele året. Regeringen og KL har derfor aftalt at følge op på økonomien senere i 2022. I aftalen ligger endvidere en tilkendegivelse af at følge kommunernes nettoudgifter vedr. ukrainske flygtninge i 2023. På baggrund af den aftale er det i Roskilde Kommune vurderet at kommunen vil blive tilført yderligere 8,3 mio. kr. som følge af Ukraine, hvilket er forudsat i budgettet.

Konjunkturafhængige udgifter på Skole- og Børneudvalget

På Skole- og Børneudvalgets område afholdes der udgifter til tabt arbejdsfortjeneste og kompensation for merudgifter til forældre med børn med funktionsnedsættelser. Udgifterne til området forventes samlet i 2023 at være 3,0 mio. kr. højere end budgetlagt i basisbudgettet.

KL's vækstskøn på overførelsesområdet i overslagsårene 2024-2026.

KL udarbejder hvert år et vækstskøn for indkomstoverførslerne på landsplan i budgettets overslagsår (2024-2026). Forvaltningen har ud fra KL's vækstskøn fortaget en forholdsmæssig beregning, således at der i overslagsårene i budget 2023 er indarbejdet Roskildes andel af KL's vækstskøn, svarende til en nedjustering af budget på 14,8 mio. kr. i 2024, 23,3 mio. kr. i 2025 samt 9,7 mio. kr. i 2026 i forhold til budgetoverslagsårene i budget 2022-2025. Årene 2024 – 2026 vurderes på ny i forbindelse med Budget 2024.